

19-4-2011

Coming True

beeldvorming

jaargang 1 | nummer 3

Redactie Kees Hendriksen
Willemijn Achterstraat
Aad Bloois
Frida Visscher
Piet van Veen

Hoofdredactie Cees Pols

Eindredactie Johan Quist

Fotoredactie Aad Bloois

Vormgeving Cees Pols

Correcties Frida Visscher
Annemarie van Veen
Shanna van Ree

Advies Arie M. Houweling

Voorplaat Aad Bloois

Druk SMIC

Kopij Digitaal aangeleverd in MAIL
of in WORD aan:
redactie@comingtrue.nl

Wel in het systeem, niet van het systeem	6
Tussen wal en schip	12
De vaagheid van veel kerken	14
Een misdadiger is meer dan zijn delict	24

Een misdadiger is meer dan zijn delict

Beeldvorming via Jan Eerbeek

Dominee Jan Eerbeek is hoofdpredikant bij de Dienst Geestelijke Verzorging van DJI (Dienst Justitiële Inrichtingen), waarvan het Gevangeniswezen onderdeel uit maakt. In 2009 kwam er een boek van hem uit met de titel: 'Een misdadiger is meer dan zijn delict'.

Eerlijk gezegd zou ik niet snel op zo'n titel komen. Je loopt op die manier wel erg gemakkelijk voorbij het misdrijf dat hij pleegde. Laat dat 'meer dan' maar even zitten. Misdadigers horen een stevige vrijheidsstraf te ondergaan, en voorlopig weg te blijven uit het maatschappelijk leven. Misdadigers wassen wit, moorden, stelen, schieten, verkrachten en maken de samenleving bang.

Mijn titel zou zich meer richten op het slachtoffer, de machtsmindere. Dus niet 'Een misdadiger is meer dan zijn delict', maar 'Een slachtoffer is meer dan het onrecht dat hem is aangedaan'. Laten we wel wezen; Wie ooit werd overvallen, verkracht, geslagen, mishandeld of beroofd, heeft angst. Angst die doordringt tot in alle vezels van je bestaan. Herbelevingen tot in lengte van jaren. Zeker nu de wereld steeds gewelddadiger wordt, is er behoefte aan veiligheid. Ik vind het dan ook een goede zaak dat het Ministerie van Justitie een andere naam heeft gekregen: het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Veiligheid voorop dus. Want de onveiligheid is ondertussen doorgedrongen op winkelcentra, kinderdagverblijven, scholen en trapveldjes. Het is zelfs ons huis binnengekomen, binnengeslopen tot op onze zolderkamers. Veel mensen realiseren het zich niet, maar wat te denken van de criminaliteit die via het internet plaatsvindt, zoals webcam-seks met minderjarigen. Afgedwongen onder de zware dreiging van identiteitsverwisseling. Als eerlijke zakenman kun je zo je bedrijf kwijtraken. En dat allemaal zonder dat de crimineel maar één stap buiten de deur komt, omdat alles zich afspeelt in de beslotenheid van de kamer. Of mensen (mensen?), die denken dat ze homo's virtueel of fysiek in elkaar mogen rammen. Enzovoort.

Nu moet ik toegeven dat Eerbeek kanten blootlegt die een gedetineerde niet zal laten zien als hij tussen zijn maten is. In de beslotenheid van de kamer, in dit geval de kamer van de dominee, gaat maar al te vaak het masker af. Want als je vastzit kun je jezelf niet meer ontlopen. En het helpt echt niet (in ieder geval niet écht), dat je, als gedetineerde in een Nederland bajas, een tv, douche, en koelkast op je cel hebt. Daar komen geen echte oplossingen vandaan. Zelfs van de mooiste onderwijs- en resocialisatietrajecten moet worden gezegd dat deze slechts ten dele zullen bijdragen.

In je hart durven te kijken, of: te laten kijken. Onder ogen

Jan Eerbeek Een misdadiger is meer dan zijn delict

durven te zien hoe de kelder van je leven er uit ziet. Onderkennen dat je het alleen niet trekt als veroordeelde cybercrimineel, moordenaar of pion in een mislukte drugs-transactie. Dat je daarbij anderen hebt meegesleept, misschien wel je vrouw en kind. Inzien ook dat er toch een God bestaat.

Als ik dit schrijf is het stille week. Bladerend in het boek van Eerbeek lees ik meer toewijding dan een mens op eigen houtje voor elkaar bokst. Vaak onderschrijf ik, ne, christenmens als ik ben, mijn gebrokenheid en het nut van Christus bloed. Maar tegelijkertijd sluit ik mezelf daar soms van uit. Ik bedoel: als ik blijf steken bij de uitspraak dat "Een crimineel eerst maar eens een flinke tijd niet meer moet zijn dan zijn delict", ik niet verder kom dan dat, dan is het nogal mager.

Misschien zou het me helpen als ik zelf werd ingesloten. En zou ervaren dat Hij het is die langskomt in de beslotenheid van de GV-kamer, de kerkdienst of de cel wellicht. Hoofdpredikant Jan Eerbeek vertelt over het werk onder gedetineerden, en verschaft de lezer een bijzonder kijkje in de gesloten wereld van het Gevangeniswezen. En in de gesloten wereld van elk mensenhart, waar alleen Gods Geest de maskers weg haalt. Ook bij slechte mensen aan de goede kant van de deur.

Een misdadiger is meer dan zijn delict
ISBN 978 90 33818 89 9
2009, Ark Media

